

[Justitsministeren.]

sikkerhed imidlertid ikke påvirkes af udlæg eller udpantning, og da forfaldsklausulen kan benyttes til at skaffe panthaveren en uberettiget kursgevinst på debtors bekostning, er klausulen udgået i justitsministeriets nye pantbrevsformular, formular A, der trådte i kraft den 1. januar 1974.

Jeg har forstået, at det er en nylig afsagt højesteretsdom, der har givet anledning til spørgsmålet. Højesteret statuerede, at nogle private pantebrevs med rette var opsagt, fordi skattevæsenet havde foretaget udpantning i ejendommen for nogle skattekrav. De pågældende pantebrevs var imidlertid oprettet på den gamle pantbrevsformular I, og for disse pantebrevs gælder forfaldsklausulen stadig. En ophævelse af klausulen i disse pantebrevs ville kræve lov-hjemmel, og der har altid her i folketinget været tradition for ikke uden stærke grunde at gribe ind i bestående kontraktforhold. I hvert fald har folketinget, da tinglysningsloven blev ændret i 1973 i forbindelse med indførelsen af den nye pantbrevsformular, valgt at følge den sagkyndige arbejdsgruppe, som ikke mente, at de nye formularregler på dette punkt burde indføres for ældre pantebrevs.

I en overgangstid vil det derfor kunne forekomme, at kapitalen ifølge et pantebrev oprettet på formular I kan opsiges på grund af udlæg eller udpantning i pantet, men efterhånden som disse pantebrevs indfries, vil betydningen af dette forhold formindskes.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret, og stille et tillægsspørgsmål. Ved en tidligere ændring af justitsministeriets pantbrevsformular blev det bestemt, at ved manglende betaling af et privat pantebrev skulle kapitalen ikke umiddelbart forfalde, men debitor skulle have et påkrav først. Da man indførte denne regel, kom den også til at gælde for de pantebrevs, som var udstedt på den gamle pantbrevsformular. Hvorfor fandt ministeren det mere rimeligt at ændre den gamle pantbrevsformular i det tilfælde end her, hvor han siger, at grundene ikke er så stærke. Jeg finder, at grundene er nøjagtigt lige så stærke her, og jeg vil side-stille det med manglende betaling. Derfor

vil jeg spørge ministeren: vil han ikke med den oplysning overveje at ændre det, således at det også kommer til at gælde for gamle pantebrevs. Det er jo pantebrevs med lang løbetid, det drejer sig om, det er pantebrevs, som skal gælde måske 15-20 år ud i tiden, og så lang tid får vi altså dette problem. Derfor vil jeg spørge ministeren: kunne man ikke bruge den samme måde her, som man gjorde tidligere?

Justitsministeren (Orla Møller):

Jeg kan da godt forstå de problemer, som fru Kirsten Jacobsen ridser op i denne forbindelse, men jeg prøvede på i mit første svar at sige, at der har været en traditionsbegrundet, og jeg synes også fornuftbegrundet, modstand imod, at vi her i folketinget ved lov greb ind i eksisterende kontraktforhold, og det er jo altså det, der vil komme til at ske. Jeg kan jo ikke i hvert fald 100 pct. tage ansvaret for, hvad der skete, da vi ændrede sidst, men jeg mener i hvert fald, det var en betydelig forbedring, at vi i nye situationer fik muligheder for at få en anden ordning, og længere kan vi næppe komme, uden at der skal en lovændring til, som jeg ikke tror på det vil være gørligt at gennemføre, og som jeg i hvert fald ikke vil fremsætte forslag om.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er da enig med ministeren i, at man skal være forsigtig med at gribe ind i eksisterende kontraktforhold, men nu har man netop på dette punkt gjort det tidligere og med et resultat, som ikke har medført megen protest fra de pantbrevsbesiddere, som måtte finde sig i, at deres pantebrev ikke længere var til indfrielse ved manglende betaling. Derfor er jeg overbevist om, at man også i dette tilfælde vil kunne gøre det, og jeg er ked af, at ministeren ikke vil give et tilsagn om, at han vil komme med et forslag om det. Jeg beder ministeren sammen med sine embedsmænd undersøge det og endnu en gang overveje, hvilken forskel der er her. Jeg tror, det vil være til gavn for alle mennesker, og det kan ikke være rimeligt, at det offentlige — og det er mange gange det offentlige i disse tilfælde — skal stille folk i den situation, fordi de har glemt at betale deres ejendomsskat og der bliver gjort udlæg, hvorefter et pantebrev på måske